

SAOPŠTENJE 96/2024

Datum objave:
4.7.2024.

Preliminarni podaci

Bilans električne energije

2023. godina

Proizvodnja primarne električne energije u Crnoj Gori u 2023. godini iznosila 2 550,4 GWh, dok je proizvodnja električne energije iz transformacija iznosila 1 636,5 GWh. Uvoz električne energije iznosio je 5 421,3 GWh, dok je izvoz iznosio 6 287,8 GWh. Potrošnja grane energetike iznosila je 127,5 GWh, a gubici prenosa i distribucije električne energije iznosili su 474,0 GWh.

Ukupno raspoloživa količina električne energije za finalnu potrošnju u 2023. godini iznosila je 2 718,9 GWh. Najveća potrošnja električne energije ostvarena je u sektoru domaćinstava 53,9%, komercijalnom sektoru i javnim uslugama 38,9%, djelatnostima industrije 6,2% i ostalim djelatnostima 1,0%.

Grafik 1. Proizvodnja električne energije, Crna Gora, GWh

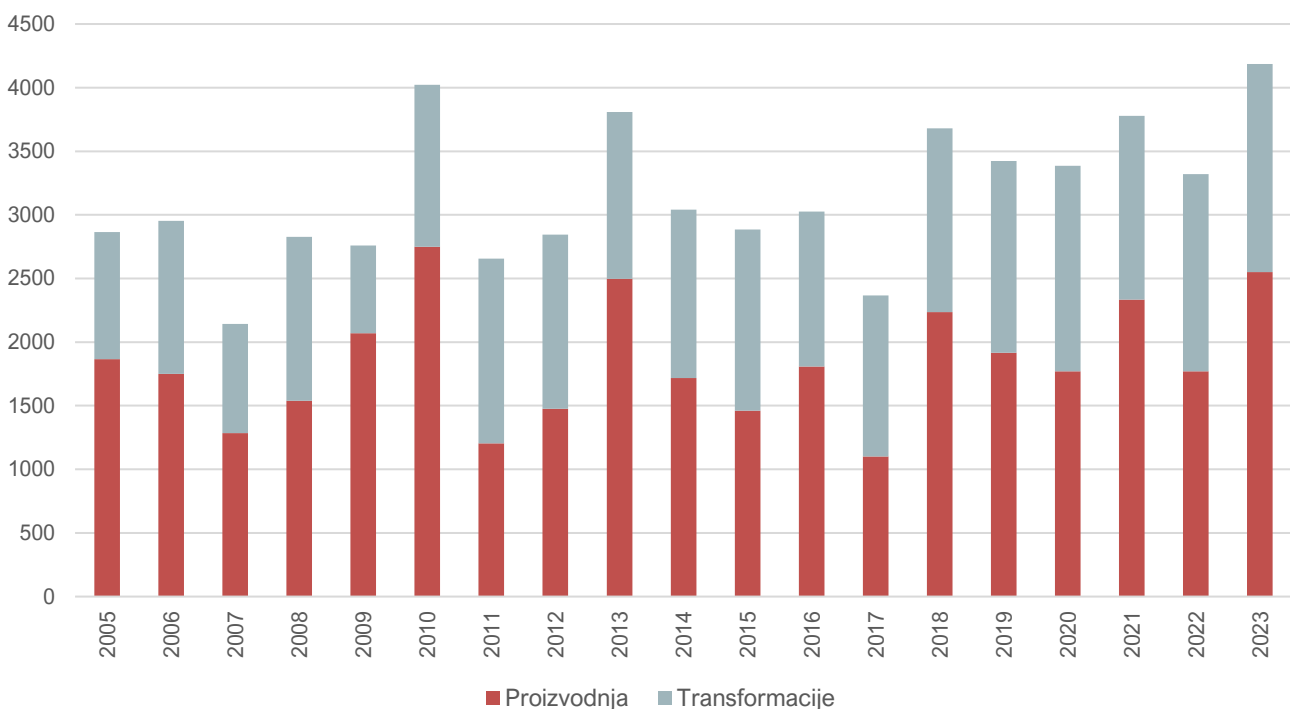

Tabela 1. Bilans električne energije u Crnoj Gori, 2023. godina

	Električna energija	Hidroelektrična energija	Solarna energija	Energija vjetra	Električna energija	Hidroelektrična energija	Solarna energija	Energija vjetra
	GWh				TJ			
Proizvodnja domaće primarne energije	-	2 221,3	17,2	311,9	-	7 996,7	61,9	1 122,8
Uvoz	5 421,3	-	-	-	19 516,7	-	-	-
Izvoz	-6 287,8	-	-	-	-22 636,1	-	-	-
Međunarodna skladišta	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo zaliha	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruto snabdijevanje energijom	-866,5	2 221,3	17,2	311,9	-3 119,4	7 996,7	61,9	1 122,8
Transferi	2 550,4	2 221,3	17,2	311,9	9 181,4	7 996,7	61,9	1 122,8
Statistička razlika	-	-	-	-	-	-	-	-
Transformacije	1 636,5	-	-	-	5 891,3	-	-	-
Termoelektrane (glavni proizvođači)	1 636,5	-	-	-	5 891,3	-	-	-
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	-	-	-
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostali sektor transformacija	-	-	-	-	-	-	-	-
Sektor energetike	127,5	-	-	-	459,0	-	-	-
Rudnici uglja	-	-	-	-	-	-	-	-
Glavni proizvođači	113,5	-	-	-	408,6	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	-	-	-
Hidroelektrane	11,5	-	-	-	41,4	-	-	-
Vjetroelektrane	1,9	-	-	-	6,8	-	-	-
Solarna energija	0,6	-	-	-	2,2	-	-	-
Gubici prenosa i distribucije energije	474,0	-	-	-	1 706,4	-	-	-
Finalna potrošnja	2 718,9	-	-	-	9 788,0	-	-	-
Industrija	169,9	-	-	-	611,6	-	-	-
Crna metalurgija	2,4	-	-	-	8,6	-	-	-
Hemijski proizvodi i petrohemija	5,9	-	-	-	21,2	-	-	-
Obojeni metali	38,2	-	-	-	137,5	-	-	-
Nemetalni minerali	8,5	-	-	-	30,6	-	-	-
Saobraćajna sredstva	-	-	-	-	-	-	-	-
Mašine i oprema	5,4	-	-	-	19,4	-	-	-
Vađenje rude i kamena	8,1	-	-	-	29,2	-	-	-
Prehrambeni proizvodi, pića i duvan	56,6	-	-	-	203,8	-	-	-
Papir, celuloza i štampanje	5,5	-	-	-	19,8	-	-	-
Prerada drveta i proizvodi od drveta	22,4	-	-	-	80,6	-	-	-
Građevinski materijali	-	-	-	-	-	-	-	-
Tekstil i koža	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala industrija	16,9	-	-	-	60,8	-	-	-
Saobraćaj	12,4	-	-	-	44,6	-	-	-
Međunarodni putnički vazdušni	-	-	-	-	-	-	-	-
Domaći vazdušni	-	-	-	-	-	-	-	-
Drumski	0,2	-	-	-	0,7	-	-	-
Željeznice	12,2	-	-	-	43,9	-	-	-
Transport cjevovodima	-	-	-	-	-	-	-	-
Domaća navigacija (brodova)	-	-	-	-	-	-	-	-
Neodređeno / ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostali sektori	2 536,6	-	-	-	9 131,8	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	15,1	-	-	-	54,4	-	-	-
Domaćinstva	1 464,4	-	-	-	5 271,8	-	-	-
Komercijalni sektor i javne usluge	1 057,1	-	-	-	3 805,6	-	-	-

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Bilans električne energije sadrži godišnje podatke o proizvodnji, uvozu, izvozu, transformaciji, utrošku i raspodjeli električne energije u Crnoj Gori u 2023. godini. Podaci su dati u prirodnim jedinicama mjere i u TJ (teradžulima).

Metodologija za izradu bilansa električne energije, definicije i statistička terminologija, usklađeni su sa međunarodnim standardima IEA/OECD/EUROSTAT.

Izveštajne jedinice (obuhvat)

Izveštajne jedinice za bilans električne energije su privredna društva koja se bave proizvodnjom el. energije. Bilans električne energije obuhvata i podatke iz statističkih istraživanja iz oblasti statistike energetike, spoljne trgovine, industrije, saobraćaja i poljoprivrede.

Metod obrade podataka

Podaci se obrađuju primjenom metoda kompilacije podataka.

Definicije

Proizvodnja domaće primarne energije je oblik energije koji nije bio podvrgnut procesu konverzije ili transformacije (ugalj, nafta, prirodni gas, biomasa, ogrijevno drvo, hidro energija, geotermalna energija, energija vjetrova i solarna energija).

Bruto domaća potrošnja energije izračunava se na sledeći način:

Proizvodnja domaće primarne energije

- + Uvoz
- Izvoz
- + Saldo zaliha
- Međunarodna skladišta

Uvoz, izvoz obuhvataju količine koje su prešle preko državne granice.

Međunarodna skladišta obuhvataju količine isporučene za potrebe međunarodne brodske plovidbe.

Statistička razlika je kategorija koja uključuje zbir neobjašnjenih statističkih razlika između proizvodnje i potrošnje za pojedine energente.

Transformacije - ulaz je utrošak goriva kao sirovine za proizvodnju energije u termoelektranama, TE-TO, industrijskim energanama, toplanama, rafinerijama, visokim pećima i postrojenjima uglja.

Transformacije - izlaz obuhvata proizvodnju transformisanih oblika energije kao što su termoelektrična energija, toplotna energija, derivati nafte, visokopećni gas, konvertorski gas i ugalj.

Razmjena i transferi obuhvataju razmjenu međufaznih proizvoda (frakcije, destilati), gotovih proizvoda (hidroelektrična energija) i proizvoda koji se ponovo prerađuju (primarni benzin, mazut, maziva).

Potrošnja grane energetike obuhvata energiju utrošenu za rad u energetskom sektoru.

Gubici prenosa i distribucije energije obuhvataju gubitke nastale pri prenosu i distribuciji energije.

Energija raspoloživa za finalnu potrošnju predstavlja energiju namijenjenu krajnjim potrošačima.

Finalna potrošnja energije obuhvata finalnu potrošnju raspoložive energije za energetske svrhe u:

- industriji (crna metalurgija, obojeni metali, hemijska industrija, nemetalni minerali, vađenje rude i kamena, prehrambeni proizvodi, pića i duvan, tekstil i koža, papir, celuloza i štampanje, mašine i oprema, ostala industrija);
- saobraćaju (željeznice, drumski, vazdušni, brodski i ostali saobraćaj);
- domaćinstvima, poljoprivredi i ostalim sektorima (npr. školstvo, zdravstvo, administracija, itd.).

Finalna potrošnja energije izračunava se na sledeći način:

Bruto domaća potrošnja energije

- + Transformacije
- + Izmjene i transferi, povratni tokovi
- Potrošnja grane energetike
- Gubici prenosa i distribucije energije

Faktori za konverziju jedinica mjere energije

Konverzivni faktori za pretvaranje energije u različite energetske jedinice objavljeni su u Priručniku za energetske statistiku IEA/OECD/EUROSTAT.

Konverzivni odnosi određenih energetske jedinica prikazani su u tabeli:

	TJ	Gcal	Mtoe	GWh
TJ	1	238,8	$2,388 \times 10^{-5}$	0.2778
Gcal	$4,1868 \times 10^{-3}$	1	10^{-7}	$1,163 \times 10^{-3}$
Mtoe	$4,1868 \times 10^{-4}$	10^7	1	11630
GWh	3,6	860	$8,6 \times 10^{-5}$	1

Jedinica mjere:

TJ = teradžul
 Gcal = gigakalorija
 Mtoe = milion tona ekvivalentne nafte
 GWh = gigavat čas
 t = tona

Znaci:

- = nema pojave
 ... = ne raspolaže sa podatkom
 (0) = statistički nerelevantna pojava - mala vrijednost podatka
 1) = napomena

Može se dogoditi da ukupan zbir ne odgovara broju pojedinačnih podataka zbog zaokruživanja brojeva.

Prilikom korišćenja podataka navesti:
 „Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Bilans električne energije](#)

Pripremio: Ernad KOLIĆ

Odsjek: Odsjek poslovnih statistika, statistike stranih filijala i strukturalne biznis statistike
 contact@monstat.org

Kontakt za medije:
 mediji@monstat.org

@monstat_me

MONSTAT - Uprava za statistiku Crne Gore